

*Лунният
портал*

The Moon Gate
Copyright © 2023 Amanda Geard

- © Аманда Гиърд, автор, 2025 г.
- © Невена Иванова, преводач, 2025 г.
- © Книгоиздателска къща „Труд“, корица, 2025 г.
- © Книгоиздателска къща „Труд“, 2025 г.

ISBN 978-954-398-849-5

АМАНДА
ГИЪРД

*Лунният
портал*

Превод от английски Невена Иванова

КНИГОИЗДАТЕЛСКА КЪЩА „ТРУД“
София, 2025 г.

Всички персонажи в тази книга са измислени
и каквато и да е прилика с действителни лица,
живи или починали, е напълно случайна.

Родена в Австралия, Аманда Гиърд е пътувала и живяла по цял свят – от Лондон (в плаваща къща) до норвежки остров, преди да се установи в графство Кери в Ирландия. Нейни текстове са публикувани в „Айриш Таймс“, „Дъ Джърнал“, сайта writing.ie и списанията „Нордик Рийч“ и „Въртикал“.

Разказът ѝ „Още нерезиклирано“ печели наградата за ирландски текст през октомври 2019 година.

*На татко, който познаваше
Западното крайбрежие на Тасмания и
съкровищата му по-добре от всеки друг.
Така ти се ще още веднъж да те заведеш
да ги изследват.*

Пролог

На океана, графство Кери

ДЕКЕМВРИ 2004 ГОДИНА

Писмото отваря дупка в земята, тя се преобръща и полита в мрака. Пропада. Пропада. Скоростта на падането намалява. Намалява. Докато не стига до светлина, извеждаща я на остров от другата страна на света. Място, където някога е била. Място, където някога са били.

Тасмания.

Едва е погледнала листа, а вече се е пренесла като че цял един живот назад. Долавя сладкото ухание на сасафрас, буди се от песента на хиляди птици, обръща лице към слънцето. Към онзи изгарящ блясък, който то изпраща само към другата страна на света.

Мушва писмото под купа други писма. После ще го прочете. Отвън вятърът със свистене приласкава вълните в залива Кенмеър, разпенвайки ги до бяло, а тя се заема с останалите писма, донесени с укорителен поглед сутринта от големия ѝ син. Пощенската кутия е чак в долния край на тесния черен път и тя всеки ден ходи до нея, че и отвъд. Понякога обаче я оставя претъпкана с непрочетени думи. Подминава я безгрижно, сякаш въобще не ѝ пука за случващото се по света.

По-късно, когато бурята се е оттеглила към вътрешността, оставила след себе си свежест и сякаш погълнала пулсиращото в нея електричество, тя сяда на масата и отваря плика.

Отпива глътка шери, без да откъсва поглед от камината с тлеещия в нея торф, от който се димли сладникав дим и се изнизва през комина. Писмото стои на холната масичка до нея наполовина скрито в сянка, все едно е недооформена идея. Но дълбоко в себе си тя знае: който и да го е написал, наистина много добре го е обмислил. Личи си. По старателно изписаните думи, по качественя плик: тежък, плътен, от доброто старо време.

Също като нея.

Адресирано е до г-жа Макгиликъди, а данните на подателя са изписани върху гърба със ситен, наподобяващ шепот почерк, като че тази жена, въпросната Либи Ендрюс, се извинява. Пък и адресът ѝ ѝ е познат. *Гросвенър Скуеър*¹, Лондон.

Съвпадение, нищо повече.

И все пак се чуди дали да не зачеркне и името, и адреса и да напише „Да се върне на подателя“ и писмото да отпътува обратно, откъдето е дошло.

Само че нивата не се оре с мислене. Така казваше Дейниъл.

Още преди да е дочела писмото, тя вече е разбрала нещо за въпросната Либи Ендрюс. Тази жена обръща внимание на детайлите. И макар да не иска, вече я харесва. Усеца как откъм листа лъха премерена топлина, подсилваща пламъка в камината. Писмото завършва с извинителното: *Само ако Ви е възможно*. Твърде официално за австралийка.

Тя отива до прозореца, внезапно обзета от нуждата да се взре в мрака и да види какво наднича отсреща. Отвън облаците са се вдигнали и снопове лунна светлина се връзват в залива, откъсвайки полуострова, на който е домът ѝ, от съседния.

Либи Ендрюс иска да я попита някои неща за Дейниъл. Толкоз.

Тя взема молив и бавно го подостря.

И под гаснещата светлина пише отговор.

¹ Площад в Лондон, район Уестминстър, почти изцяло зает от обществена градина – бел. прев.

Първа глава

Лондон

НОЕМВРИ 2004 ГОДИНА

Три седмици преди писмото...

За Либи Ендрюс липсата на зеленина в Ковънт Гардън беше не толкова изненада, колкото неизбежност. Градът, който си мислеше, че е опознала от таблата за „Монополи“, романи-те на Дикенс и телевизионните предавания, живееше в лъскаво настояще, заровило историята му, докато тя не започна да отлюспва безбройните му пластове в търсене на скритото под тях. От белязаната от въздушни нападения фасада на музея „Виктория и Албърт“¹ до калното течение на Темза, самото то многовековно депо за корабни останки, напластеното минало на Лондон постепенно оживяваше за Либи, докато вървеше по безкрайните му улици. Само до тази мрачна чакалня, едва на хвърлей от гара „Ватерло“, я бе довела не историята на града. А нейната собствена.

– Номер тринайсет!

Либи бързо се изправи и пристъпи към гишетото. Прокле суевърността си, докато с треперещи ръце пхаше описа и писмата през четвъртития прорез в стъклото. Ако бе излязла от апартамента на лелите си малко по-рано, не беше объркала автобуса и да, ако по-бързо бе успяла да преодолее съмненията си и бе

¹ Музеят понася сериозни поражения по време на Лондонския Блиц (1940–1941 г.). Щетите умислено не са заличени, като през 1985 г. върху фасадата е поставен възпоменателен надпис – бел. прев.

дошла тук веднага след пристигането си в Лондон, сега можеше да е първа. Но то пък кога ли е била първа? Никога не печелеше, никога не се буташе напред и дори сега отстъпи крачка назад от гишетото, за да осигури достатъчно пространство на пълния мъж зад стъклото.

Мигновено започна да говори бързо и напористо:

– Преди шест месеца писах до архива на патологията за потвърждение, че кутията не е била унищожена. Сам виждате клеймото и на двете писма. Първото е от 1975, другото от 2004 година. Виждате, нали? – настоя тя, но се разколеба, след като човекът остреца дори не трепна. – Идвам от много далеч. Чак от Тасмания...

Обикновено споменаването на острова будеше у хората интерес, подканваше ги да споделят лична история от свое посещение там или по-скоро за *намерение* да го посетят, но този мъж просто обърна писмата с дебелите си пръсти, сякаш се съмняваше в достоверността им, без да се вълнува и на йота от очарованието на най-южния австралийски щат и обитателите му. След Либи имаше още трима чакащи, всеки от които стискаше изтегленото си синьо билетче, кацнал върху някоя от неудобните пластмасови седалки, наредени покрай стената. От високо разположения прозорец, зад който минаваха крака, джапаци в пороя, се процеждаше мижава естествена светлина. Звукът от удавения в дъжда тротоар се заглушаваше от един ръмжащ вентилатор, който въртеше спарения въздух и рошеше проскубаните листа на някаква смело стърчаща до гишетото палма. Единствено това растение, помисли си Либи, загледана в каменната физиономия насреща си, загатваше, че тук работи човешко същество. Помещението смърдеше на мокро куче и вкиснат обед и макар до Коледа да оставаше по-малко от месец, по нищо не личеше, че приближава празник. Имаше само табели, лаещи срещу чакащите.

ИЗТЕГЛЕТЕ СИ НОМЕР ИЛИ СИ ВЪРВЕТЕ.

НЕ СЕ ДОПУСКА НЕУВАЖИТЕЛНО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЕРСОНАЛА.

БЕЗ ДОКУМЕНТ ЗА САМОЛИЧНОСТ НЕ ПРЕДОСТАВЯМЕ НИЩО.

– Документ за самоличност? – подкани я мъжът и най-сетне вдигна очи. Погледът му се плъзна зад рамото ѝ към чакащите номера.

Либи плъзна австралийския си паспорт.

– Да разбирам, че вие не сте Уилоу Ендрюс?

– Уилоу е майка ми – поясни Либи. Извади от джоба си копие от акта си за раждане и го лепна на стъклото. – А Бен Ендрюс е баща ми.

– Покойният?

Вентилаторът на тавана избра да спре гръмовното си ръмжене именно в този момент и няколкото чакащи номера се извърнаха към нея. *Покойният?* Сякаш вече стегна сърцето на Либи и една позната болка я жегна отвътре. През годините я бе усещала сигурно хиляди пъти: в Деня на бащата, на годишнините от смъртта му, в случаите, когато нейни приятели се оплакваха от неловки случки с бащите си, като че това да имаш баща не бе достатъчно радостно само по себе си.

– Да – отвърна тихо тя.

– Какво?

– Казах „Да“.

За последно я бе изпитала едва предния ден под сводестия покрив на Лондонския транспортен музей, застанала пред една миниатюрна табела. Текстът не ѝ бе казал нищо повече от онава, което вече ѝ бе известно, но когато бе прочела думите тук, в Лондон, а не на другия край на света, дъхът ѝ бе секнал.

Катастрофата в метростанция „Мургейт“ – пишеше на табелата – е най-ужасяващият инцидент в Лондонското метро в мирно време. В 8.46 часа на 28 февруари 1975 година загиват 43-ма души, след като моторната не успява да спре на „Мургейт“, тогава крайна станция от Северната градска метролиния.

Най-отгоре бе изписано името на баща ѝ – човека, напуснал живота ѝ, още преди тя да се роди. И въпреки това той ѝ

липсваше. Както и онова, което би могло да бъде. От музея бе отишла пеша до станция „Мургейт“, където в час пик бе наблюдавала как хората се изсипват от изхода на „Британик Хаус“¹, пожалени от спомена за трагедията, разиграла се трийсет години по-рано. Напълно необосновано, чисто интуитивно тази гледка бе накарала корема ѝ да се преобърне. Обля я вълна на съжаление за взетото решение. Прииска ѝ се да си бе останала в Тасмания. Да си живее в малкото жилище в редицата долепени една до друга къщи, което делеше с неблагонадеждните си съквартиранти, докато работи с нежелание нещо, което презира. Внезапно я обзе ужасно чувство на самота и осъзна, че в крайна сметка майка ѝ може би е била права: макар техният малък островен щат да висеше накрай света, той им осигуряваше всичко, което биха пожелали. Няма *нужда* да ходим до Европа, беше ѝ обяснила Уилоу, вдигайки поглед над червените рамки на очилата си, докато седяха в едно псевдофренско кафене и сърбаха италианско кафе, защото „Европа идва при нас“.

Мъжът плъзна документите обратно към нея.

– Майка ви трябва *лично* да вземе вещите.

Либи замълча за миг.

– Но оттогава са изминали трийсет години...

– Такива са разпоредбите.

– В писмото пише...

– И *двете* писма, госпожо, са адресирани до Уилоу Ендрюс.

– Тя е в Тасмания. Не може просто да се метне на някой самолет, за да дойде да ги вземе. – Макар да не беше съвсем вярно. – Аз какво да правя сега?

– Това не е мой проблем.

Либи погледна табелата **НЕ СЕ ДОПУСКА НЕУВАЖИТЕЛНО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЕРСОНАЛА**. Разтреперана си пое дъх и продължи:

– Моля ви, аз...

¹ Знакова административна сграда в историческия център и финансовото ядро на Лондон, днес известна като „Ситипойнт“ – бел. прев.

Той чукна по друга табела, лепната сред останалите на стъклото без никакъв ред. ЛИЧНИ ВЕЩИ СЕ ВРЪЩАТ НА ТРЕТИ ЛИЦА САМО СЛЕД ПРЕДСТАВЕНО МЕДИЦИНСКО УДОСТОВЕРЕНИЕ ИЛИ СМЪРТЕН АКТ.

Но тя е болна, прииска ѝ се да се помоли Либи, макар че щеше да е лъжа. Майка ѝ бе здрава като бик. Яка. Притежаваше сила, която Либи не бе наследила както и други нейни черти.

– Следващият!

Нетърпеливият номер четиринайсет избута Либи. Погледът ѝ се премрежи от сълзи, докато покорните ѝ крака я извеждаха от чакалнята нагоре по стълбите, обратно под пороя на улицата. Тя се облегна на входа и усети как сърцето ѝ се къса. Погледна към пръстите си и си представи как възможността се изплъзва между тях. Стана ѝ болно, криво. А се бе почувствала така близо. Последните месеци бе кроила планове как ще дойде в Лондон и най-сетне ще получи частица от бащата, който никога не бе имала.

По черното ѝ палто покапаха сълзи и се търколиха по вълнения плат към вече мокрия тротоар. Либи прехапа устна, мъчейки се да спре пороя им, но всичко ѝ идваше в повече. Беше жалка, толкова жалка. Някакъв бездушен канцеларски плъх бе успял да я разстрои и тя, както винаги, безропотно го бе позволила.

Подсмъркна и се обърна към стената и скри лицето си от преминаващите. Сега бе моментът да се върне, да настоява да говори с управителя. Да направи сцена. Но все пак... не можеше. Тихомълком щеше да се върне в апартамента на лелите си и да се чуди какво, по дяволите, си е мислела и защо изобщо се бе вкопчила в идеята да си върне личните вещи на баща си. В крайна сметка, ако съдеше по собствената си чанта, вътре вероятно имаше само една стара медицинска рецепта, половин пакетче дъвки и няколко леко лепкави монети, скътани за краен случай. И все пак би *искала* да получи тези неща. Толкова срамно ли бе да си го признае?

– Добре ли си, мила? – попита я една дребна жена, изникнала сякаш от нищото. Синкавата ѝ коса изпъкваше като ярко петно

насред мрачната улица. – Ридаеш на стълбите на обществена служба. Срамота.

Жената се усмихна мило, очевидно се шегуваше. Либи изтри размазаната си спирала.

– Добре съм, добре съм, благодаря – подсмъркна отново тя и отстъпи крачка встрани. – Извинете.

– Няма за какво да се извиняваш, мила. Устройва ме всеки повод да седна на бюрото си със закъснение.

Либи се усмихна. Очите ѝ смъдяха и тя бръкна дълбоко в джобовете си. Търсеше салфетка, но не намери друго, освен три рецепти, една джобна карта на Лондон и документите, които бе показала на чиновника преди пет минути. Жената погледна надолу и видя писмата. Кимна сама на себе си, отвори чантата си и извади една безупречно бяла кърпичка.

– За спиралата – поясни тя.

– О, не мога.

– Имам много.

Либи признателно пое кърпичката и попи очите си.

– Благодаря.

И двете мълчаливо се загледаха в морето от тъмни чадъри, което се провираше през дъжда.

– Ще спре ли някога тоя дъжд? – обади се накрая жената и Либи леко ѝ се усмихна. Англичаните и тяхното време. – Страшна досада, нали, мила? Пък и преди празници има толкова много работа. Не се отразява никак добре на настроението, а?

– Добре съм, наистина. Само малко се разстроих – зачуди се как да се оправдае Либи. – Нов град и прочие.

Всъщност, ако сега бе зарината от работа, щеше да ѝ дойде повече от добре. Още другата седмица щеше да започне да търси. Спестяванията ѝ в австралийски долари *нямаше* да издържат дълго пред британския паунд.

Жената метна още един поглед към писмата.

– Поправи ме, ако греша, но... май си попаднала на прословутото „Компютърът отказва“? – Махна с ръка тя, сочейки затворените стъклени врати. – Какво е изръсил тоя път? Че документът ти за връщане е твърде намачкан? Тоя човек само всява

ужас.

Вратата се отвори и номер четиринайсет изхвърча навън с празни ръце и буреносно изражение.

– Е?

Жената повдигна вежда. Беше почти с цяла глава по-ниска от Либи, която пък на ръст не стигаше дори средния.

– Исках да взема една кутия, която се съхранява в патологията – призна Либи. – Трябваше да настоявам, но просто... не знаех как. Защото е на името на майка ми, разбирате ли? Тя живее в Тасмания.

– А, *Тасмания!* – въодушеви се жената. – С мъжа ми искахме да прекараме там медения си месец през шейсет и пета. Но пътят до там беше твърде дълъг.

Колкото и да ѝ бе криво, Либи се усмихна.

– Все още е.

Жената кимна.

– Така, дай да видя. „Компютърът отказва“ настоя за медицинско удостоверение, нали? – въздъхна отново жената с досадата на човек, запознат с процедурата. – А ти имаш ли документ, че си дъщеря на майка си?

Сърцето на Либи трепна.

– Да...

– Сигурна ли си?

– Напълно.

– В такъв случай заповядай пак вътре. Да ги разгледаме отново тези документи, пък да видим какво можем да направим.

Либи влезе в малък кабинет, коренно различен от чакалния отвън. От корниза висеше гирлянда, а малка кафемашина изпълваше помещението с приятен аромат.

– Така. Какво имаш? – попита жената и нетърпеливо протегна вещата си ръка.

Либи ѝ подаде писмата, заедно с паспорта си и акта за раждане. Гърлото ѝ се бе стегнало от надежда, тя замълча, коремът ѝ се сви от отчаяние.